

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2806/2023
24.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено-поправни дом за жене у Пожаревцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Пожаревцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1133/19 од 02.08.2019. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ предлог Апелационог суда у Крагујевцу да се о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1133/19 од 02.08.2019. године, исправљене решењем истог суда Гж1 1133/19 од 05.11.2019. године, у делу става другог изреке којим је одбијена жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Пожаревцу П 681/11-66 од 14.02.2012. године у 1а и 3а ставу изреке, одлучује на основу члана 395. Закона о парничном поступку.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1133/19 од 02.08.2019. године исправљене решењем истог суда Гж1 1133/19 од 05.11.2019. године, у делу става другог изреке којим је одбијена жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 681/11-66 од 14.02.2012. године у 1а и 3а ставу изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П 681/11-66 од 14.02.2012. године, исправљеном решењима истог суда П 681/11-41 од 09.04.2013. године и П 681/11-41 од 03.09.2013. године, ставом 1. изреке, обавезана је тужена да тужилји на име разлике у заради са коефицијентом 30% и исплаћене зараде са коефицијентом 10% за рад у Казнено поправном заводу за жене у Пожаревцу од 14.7.2008. године до 2.2.2009. године, исплати појединачне износе ближе одређене овим ставом изреке, са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног месечног износа, па до исплате. Тачком 1а) изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље за исплату на име разлике у мање исплаћеним зарадама за време рада тужиље у Казнено - поправном заводу за жене у Пожаревцу и то за период од 1.1.2007. године закључно са 13.7.2008.

године, као неоснован. Тачком 1б) изреке, за вишак тужбеног захтева за јули месец 2008. године, до тражених 14.468,17 динара, са траженом каматом исти је одбијен, као неоснован. Ставом 2. изреке обавезана је тужена да тужиљи на име разлике у заради са коефицијентом 30% и исплаћене зараде са коефицијентом 10% за рад у Управи за извршење кривичних санкција Министарство правде - Београд, за период од 3.2.2009. године до 31.12.2010, године, исплати појединачне месечне износе ближе одређене овим ставом изреке са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког појединачног месечног износа, па до исплате. Тачком 2а) изреке, одбијен је тужбени захтев за тражену камату на досуђени износ за децембар 2010. године, а за период од 20.12.2010. године до 20.01.2011. године. Ставом 3. изреке обавезана је тужена да за рачун тужиље уплати додатне доприносе за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Пожаревац за период од 14.07.2008. године закључно са 02.02.2009. године, на износе из тачке 1. Изреке. Тачком 3а) изреке, одбијен је захтев за уплату додатних доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.01.2007. године закључно са 13.07.2008. године. Ставом 4. изреке, обавезана је тужена да за рачун тужиље надлежном Фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијали Београд уплати додатне доприносе за пензијско и инавалидско осигурање за период од 03.09.2009. године закључно са 31.12.2010. године, на износе из тачке 2. изреке пресуде. Ставом 5. изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 35.533,80 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1.бр.6002/13 од 14.10.2013. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, тачка 1а и 1б, ставу 2. под тачком 2а и ставу трећем тачка 3а изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу 1. изреке и то тако да је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да јој тужена на име разлике у заради са коефицијентом од 30% за рад у Казнено - поправном заводу за жене у Пожаревцу за период од 14.7.2008. године до 2.2.2009. године, исплати новчане износе за законском затезном каматом како је то наведено у изреци под 1. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу 2. изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да јој тужена на име разлике у заради са коефицијентом 30% за рад у Управи за извршење кривичних санкција Београд за период од 3.2.2009. године до 31.12.2010. године, исплати новчане износе са законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу 3. и 4. изреке, и одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да за рачун тужиље код надлежног Републичког фонда ПИО Филијала Пожаревац уплати додатне доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 14.7.2008. године акључно са 2.2.2009. године, а на износе из тачке 1. изреке првостепене пресуде и да за рачун тужиље код надлежног Републичког фонда ПИО Филијала Београд уплати додатне доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 3.2.2009. године па закључно са 31.12.2010. године, а на износе из тачке 2 изреке пресуде, као и у ставу 5 изреке, којим је обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка, и одбијен је захтев тужиље за исплату трошкова парничног поступка у износу од 35.533,80 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужиља да туженој плати на име накнаде трошкова парничног поступка износ од 7.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1-1133/19 од 02.08.2019. године, исправљеном решењем истог суда од 5.11.2019. године, ставом првим изреке, дозвољено је понављање поступка правноснажно окончаног пресудом Апелационог

суда у Београду Гж1.бр. 6002/13 од 14.10.2013. године, па је укинута пресуда Апелационог суда у Београду Гж1.бр. 6002/13 од 14.10.2013. године. Ставом другим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиле и тужене и потврђена првостепена пресуда, у ставовима 1,1а, 1б, 2, 2а, 3, 3а и 4. изреке. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу 5. изреке и обавезана тужена да тужилји на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 74.636,93 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилја је благовремено изјавила ревизију, у делу става другог изреке којим је одбијена жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Пожаревцу П 681/11-66 од 14.02.2012. године у 1а и 3а ставу изреке, због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу 404. Зкона о парничном поступку

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Р4 1/23 од 22.06.2023. године предложено је Врховном суду одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1-1133/19 од 2.8.2019. године, као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 395. Закона о парничном поступку.

Врховни суд није везан предлогом апелационог суда, па оцењујући услове за одлучивање о ревизији, као изузетно дозвољеној, на основу члана 395. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11), налази да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиле као изузетно дозвољеној на основу члана 395. ЗПП.

Побијаним делом правноснажне пресуде, одбијен је тужбени захтев за исплату разлике у мање исплаћеним зарадама за време рада тужиле у Казнено - поправном заводу за жене у Пожаревцу за период од 1.1.2007. године до 13.7.2008. године, и за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на те износе, у чињенично правној ситуацији да је одлуком Уставног суда ИУ 63/07 од 18.11.2010. године утврђено да одредба члана 7. став 3. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење заводских санкција, на основу које је донето решење о увећању коефицијената за исплату плате у периоду пре 14.01.2011. године, није у сагласности са Уставом и Законом, уз оцену нижестепених судова да тужилја има право на накнаду штете која је настала као последица примене неуставне и незаконите Уредбе, али да је за наведени период од 1.1.2007. године до 13.7.2008. године, потраживање тужиле застарело, у смислу члана 196. Закона о раду, због чега је у том делу одбијен тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, правноснажна пресуда је у побијаном делу, којим је одбијен тужбени захтев, у складу са правним схватањем утврђеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 17.02.2021. године о начину отклањања штетних последица појединачног акта насталих применом касираног неуставног или незаконитог општег акта, према коме се лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим применом закона или другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не може обратити суду тужбом за накнаду штете пре него што покуша да отклони штетне последице неуставности и/или

незаконитости касираног општег акта изменом појединачног акта од стране његовог доносиоца, а уколико то није могуће – подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица (утврђивањем права на накнаду штете, враћањем у пређашње стање или на други начин). Дакле, подношење захтева за измену појединачног акта његовом доносиоцу представља обавезујући правни пут за отклањање евентуалних последица које је примена неуставног или незаконитог општег акта произвела, што је у конкретном случају изостало, па тужила накнаду штете не може се тражити по основу одговорности из члана 172. став 1. ЗОО. Код наведеног, следи да у овом случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права, са којих разлога нису испуњени услови да се у овој парници прихвати одлучивање о ревизији тужиле као изузетно дозвољеној, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Оцењујући дозвољеност ревизије применом члана 401. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Чланом 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 55/14), који регулише дозвољеност ревизије у свим споровима који нису правноснажно решени до 31.05.2014. године, односно до дана ступања на снагу овог закона, прописано је да је ревизија дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради накнаде штете поднета је 14.07.2011. године, а вредност предмета спора је 245.731,50 динара.

Имајући у виду да се у овом случају ради о имовинскоправном спору, у коме вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је Врховни суд утврдио да је ревизија тужиле недозвољена, применом члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку.

На основу изнетог, применом члана 404. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**